

Дві постанови керівних органів СРСР 1932-1936 років, які сформулювали основні принципи організації виробничої практики студентів ВНЗ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. Приводиться аналіз двох постанов керівних органів СРСР 1932-1936 років, в яких сформульовано основні принципи організації виробничої практики студентів вищих навчальних закладів СРСР. Ці ж принципи практично в незмінному вигляді використовує вища школа незалежної України.

Ключові слова. постанова, виробнича практика

Abstract. Driven analysis of two resolutions of the governing bodies of the USSR 1932-1936 years, which define the basic principles of industrial practice of students of higher educational institutions of the USSR. These same principles virtually unchanged high school uses an independent Ukraine.

Keywords. Resolution, work placements

Практична підготовка студентів є однією з найважливіших частин освітнього процесу, яка покликана забезпечити:

- закріплення теоретичних знань;
- оволодіння практичними навичками практичної та організаційно-управлінської роботи, передовими методами праці;
- вивчення в виробничих умовах конкретного підприємства, технології виробництва, обладнання та інструментів, передового досвіду інженерів тощо.

Оскільки основні принципи організації виробничої практики студентів вищих технічних навчальних закладів доби Радянського Союзу практично без змін перейшли в сучасну систему технічної освіти України аналіз цих постанов має як історичний так і практичний інтерес

19 вересня 1932 року була прийнята Постанова Центрального виконавчого комітету Союзу РСР року «Про навчальні програми і режими в вищій школі і технікумах» [2]. Саме в цій постанові сформульована ідея безперервності виробничої практики, поєднання теоретичних занять з виробничою роботою студентів на підприємстві протягом всього терміну навчання, встановлюється відповідальність за навчально-методичну частину виробничої практики викладача від ВНЗ а за виробничо-технічну – директора підприємства та спеціально виділеного від підприємства спеціаліста. Практику на виробництві проходять студенти починаючи з 2 або 3 курсу, в залежності від термінів навчання, причому обсяг практики повинен складати 30-40 відсотків всього навчального часу.

Студенти молодших курсів всю загальну(або як вона названа в постанові - «технологічна) частину практики проходять в майстернях, лабораторіях клініках з метою отримання необхідних практичних навичок для успішного проходження виробничої практики на старших курсах.

Порядок і терміни виробничої практики визначались з урахуванням сезонності видів практики (сільське господарство, будівництво, транспорт). Час безперервної виробничої практики включається до загального навчального плану.

Безперервна виробнича практика повинна була проводитись по можливості на певних підприємствах, до яких прикріплюються окремі навчальні заклади. Для проведення виробничої практики в таких галузях народного господарства, як сільське господарство, при ряді ВНЗ і технікумів створюються свої власні навчальні господарства.

Постанова встановлювала персональну відповідальність за проведення. безперервної виробничої практики та її якість лежить на завідуючого кафедрою і викладачів відповідних дисциплін. Викладачі зобов'язані виїжджати разом з групою на місце практики, супроводжуючи останню консультацією, лекціями і т.п. З січня 1933 року всім студентам виплата стипендій проводиться і під час безперервної виробничої практики.

В розвиток цієї постанови 23 червня 1936 року була прийнята Постанова Ради народних комісарів СРСР та Центрального Комітету ВКП(б) «Про роботу вищих навчальних закладів і про керівництво вищої школою».

В преамбулі постанови відмічається що не виконуються вимоги постанови ЦВК СРСР від 19.09 1932 р. про те, що виробнича практика повинна бути органічною частиною всього навчального процесу та формулюються основні недоліки проведення виробничої практики:

- для виробничої практики студентів народні комісаріати надають недостатньо обладнані підприємства, клініки, лабораторії і т.п.
- відсутній необхідний контроль за проходженням виробничої практики студентами.
- відсутня суворість звітності про виконану роботу після повернення студента з практики в вуз.

Все це не може не привести і на ділі нерідко призводить до того, що студенти не привчаються поєднувати теорію з практикою, - перевіряти досвідом отримані ними в стінах вузів знання.

Виходячи з того, що виробнича практика повинна бути органічною частиною всього навчального процесу навчання і повинна допомагати студентам краще засвоювати теоретичні знання і застосовувати їх у своїй практичній діяльності, в постанові пропонується:

- встановити, що студенти на виробничій практиці виконують весь цикл основних робіт по спеціальності;
- посилати студентів на практику групами, під керівництвом спеціально виділених викладачів вищого навчального закладу;
- запропонувати народним комісаріатам закріпити за вузами, строком не менш ніж на 4 - 5 років, виробничі підприємства, найбільш обладнані і добре організовані, для проведення в них виробничої практики студентів;
- запропонувати Всесоюзному Комітету з вищої школи при РНК Союзу РСР в тримісячний термін розробити положення про виробничу практику, забезпечивши в нових навчальних планах вузів не менше 30 відсотків часу на виробничу практику для двох старших курсів, збільшуючи цей час в залежності від спеціальності до 40 відсотків ;
- запропонувати народним комісаріатам в чотиримісячний термін розробити програми виробничої практики для вузів усіх спеціальностей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Постанова Центрального Виконавчого Комітету СРСР від 19 вересня 1932 року «Про навчальні програми і режими в вищій школі і технікумах» <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc;base=ESU;n=21432#0>
2. Постанова Ради народних комісарів СРСР, Центрального Комітету ВКП(б) від 23 червня 1936 року «Про роботу вищих навчальних закладів і про керівництво вищої школою» http://www.libussr.ru/doc_ussr/ussr_4080.htm
3. Указ Президії Верховної Ради СРСР від 12 грудня 1964 р N 3146-VI «Про визнання втратившими чинність деяких законодавчих актів СРСР з питань народної освіти» <http://www.consultant.ru/cons/cgi/online.cgi?req=doc&base=ESU&n=21594&rnd=244973.2736161&dst=100016&fld=134#0>

Власюк Анатолій Іванович – канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри Інтеграції навчання з виробництвом, e-mail: avlasyk@gmail.com;

Семенець Лариса Володимирівна – завідувач лабораторії кафедри Інтеграції навчання з виробництвом, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, E-mail – selary@rambler.ru;

Белаш Валентина Сергіївна – начальник організаційного відділу Інституту інтеграції навчання з виробництвом, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця;

Vlasyuk Anatoly I. – Cand. Sc. (Eng.), Assistant Professor, Assistant Professor of the Chair of Integration Education with Production, e-mail: avlasyk@gmail.com;

Semenets Larysa - head of laboratory of department of Training and Production Integration, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, E-mail - selary@rambler.ru

Belash Valentina – chief of organizational department of the Institute of Training and Production Integration, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia;